Nyní již vzdal se veřejné činnosti, ale o všecko dále živě se zajímá, maje o všem bezpečný přehled. I přes svůj vysoký věk dále pracuje a těší se svými starými kamarády — hudbou a knihou. Ale ještě něco daleko víc zpříjemňuje dny jeho soumraku: syn, doktor práv a lékařství, nyní tak oblíbený v královéhradecké nemocnici a dvě milé a dobře se učící děti po předčasně zemřelé dceři. Osud byl aspoň částečně milosrdný!

K významnému výročí přejeme váženému jubilantovi, jenž jest z nejstarších českých notářů, z upřímného srdce hojnost zdraví, pokoje a míru do dalších mnohých let! Dr. J. D.

Přeložení. Ministr spravedlnosti přeložil pp. notáře: Dra Františka Zlámala ze Strážnice do Kojetína, Dra Eduarda Lisku z Nové Bítěše do Mor. Ostravy, na notářské místo nově zřízené výnosem ze dne 28. XI. 1933 č. 40.260; Josefa Jaroše z Ivančic do Brna, Ludvíka Haase ze Žďánic do Ivančic, Dra Karla Navrátila z Opavy do Mor. Ostravy na not. místo uprázdněné úmrtím p. notáře Dra Ferd. Pelce.

Jmenování. Ministr spravedlnosti jmenoval pp.: kandidáta notářství Dra Zdeňka Kubelku notářem ve Velké Bíteši, kandidáta notářství Dra Ruprechta Schlesingra notářem ve Žďánicích a Dra Ladislava Skulu notářem v Konici.

Na Slovensku byli jmenováni veřejnými notáři: veřejnonotářský náměstek Petr Matúška pro Baňskou Štiavnici a Dr. Jan Bella pro Velké Kapušany; advokát Dr. Desider Kornel Polčik v Hlohovci pro Námestovo, Dr. Josef Holúbek, advokát v Želiezovcích pro Šahy a Dr. Arnošt Kastriner, advokát ve Vranově n. T. pro Moldavu n. B.

Ministerstvo spravedlnosti upozornilo, že má na skladě některé starší ročníky svého Věstníku, jež by poskytlo za účelem doplnění sbírek interesentům, kteří by se o ně přihlásili nejdéle do 10. června t. r. za poloviční cenu.

Jsou to ročníky: I. (1919, německý překlad, 10 Kč), II. (1920, oficielní vydání i německý překlad, 6 Kč), IV. (1922, oficielní vydání, 10 Kč, i německý překlad, 7.50 Kč), V. (1923, oficielní vydání, 10 Kč, i německý překlad, 7.50 Kč), VI. (1924, německý překlad, 7 Kč), VII. (1925, oficielní vydání, 10 Kč, i německý překlad, 7.50 Kč), VIII., IX., X. a XI. (1926, 1927, 1928 a 1929, oficielní vydání, 10 Kč, i německý překlad, 7.50 Kč), XII. a XIII. (1930 a 1931, německý překlad, 7.50 Kč), XIV. (1932, oficielní vydání, 10 Kč, i německý překlad, 7.50 Kč), XV. a XVI. (1933 a 1934, oficielní vydání i německý překlad 12.50 Kč).

Za poloviční cenu bude dodán také Výbor ze Sbírky zákonu a nařízení v českém i německém vydání, vycházející jako příloha k Věstníku z roku 1922 až 1934 a sice: v českém vydání ročník 1922, 1923, 1924, 1925, 1929, 1933 a 1934; v německém vydání ročník 1922 až 1934.

Se slevou jedné třetiny z původní ceny budou vyřízeny dále objednávky rozhodnutí nejvyššího soudu ve věcech civilních, trestních a sbírky rozhodnutí živnostenských soudů, jež dojdou ve shora označené lhůtě.

Na skladě jest dosud z rozhodnutí nejvyššího soudu ve věcech trestních i civilních jen svazek IV. až VII., ostatní svazky (I. až III.) jsou neúplné.

Ze Sbírky rozhodnutí živnostenských soudů jest na skladě svazek I.

Přihlášky přijímá Administrace Věstníku v ministerstvu spravedlnosti v Praze IV.

7./5. 1935.

Výnosy ministerstva spravedlnosti.

Otevírání bezpečných schránek (safes) v řízení pozůstalostním. Některé soudy tvrdí, že, jakmile dědicové sdělili soudu, že projednají pozůstalost sami (§ 29, odst. 3., věta 2 nesp. pat.), nemohou vyslati k otevření bezpečnostní schránky (safesu) notáře jako soudního komisaře a nemají-li možnost, aby úkon ten provedly samy, dávají dědicům svolení k otevření bez splnění podmínek uvedených ve výnosu z 4. listopadu 1922, č. 34 Věst., a místo souhlasu finančního úřadu tam žádaného spokojují se tím, že strany 10 dní předem uvědomí finanční úřad o tom, kdy dojde k otevření schránky.

Tento postup není správný. Finanční úřad nemůže býti donucen, aby se účastnil otevření schránky v čas jemu určený. Vyslání notáře jako soudního pomocného orgánu k tomuto úkonu je povahy samostatné, může k němu dojíti i tam, kde soud projednává pozůstalost sám, a není v žádném odporu s tím, že notář, jakmile dědicové prohlásí, že budou projednávati pozůstalost sami, není oprávněn v projednání pozůstalosti jako soudní komisař pokračovati. Soud je ovšem oprávněn na místo notáře tímto úkonem pověřiti důvěryhodného soudního úředníka (viz předposlední odstavec výnosu č. 34/1922). (Č. 47.339/34.)

(Věstník min. sprav., ročník XVII. (1935), čís. 2, str. 20.)

Zápis cizinců jako členů představenstva akciových společností do obchodního rejstříku. U jednoho krajského soudu vzešla pochybnost, zda při zápisu cizinců jako členů představenstva akciových společností do obchodního rejstříku (čl. 228 a 233 obch. zák.) je potřebí žádati průkaz, že bylo podle § 3 zákona ze dne 13. srpna 1928 č. 39 Sb. z. a n., dáno povolení k zaměstnání cizince. Ministerstvo spravedlnosti odpovědělo na dotaz záporně, vycházejíc hlavně z toho, že u členů představenstva akciových společností nejde zpravidla o zaměstnání ve smyslu § 3 zákona č. 39/1928 Sb. z. a n. a že zápisem člena představenstva akciové společnosti do obchodního rejstříku se nezakládá ani neprojevuje žádný zaměstnanecký poměr, nýbrž poměr sui generis, který jen v několika málo a spíše nahodilých případech může býti také poměrem zaměstnaneckým. Zúčastněná ministerstva (vnitra, obchodu, financí, věcí zahraničních a sociální péče) vyslovila souhlas s tímto názorem ministerstva spravedlnosti. Ministerstvo spravedlnosti ještě dodalo, že při ověřování cizinců jako členů představenstva akciových společností k zápisu do obchodního rejstříku nutno předložiti rejstříkovému soudu potvrzení o vzájemnosti, t. j. potvrzení, že stát, jehož příslušníkem jest cizozemský člen představenstva, při zápisu členů představenstva s československou státní příslušností do svých obchodních rejstříků šetří vzájemnosti. (Č. 62.981/34.)

(Věstník min. sprav., ročník XVII. (1935), čís. 3, str. 42.)

Finsko — vzájemnost ve věcech pozůstalostních. Finská vláda úředně oznámila, že podle práva platného ve Finsku není překážek, aby před československým soudem bylo provedeno řízení o movité finské pozůstalosti po československém státním příslušníku, který zemřel ve Finsku, nemaje tam svého řádného bydliště. V tomto rozsahu jest pokládati za zajištěnou vzájemnost podle § 23 nesp. pat. a § 8 zák. čl. XVI/1894 v poměru k Finsku. Podotýká se ještě, že podle platného práva finského náleží správa a rozdělení pozůstalosti dědicům; finským soudům přísluší toliko rozhodování o sporných dědických nárocích, měl-li zůstavitel stálé bydliště ve Finsku. Zůstavitel cizinec nemůže podle finského práva v posledním pořízení platně disponovati s venkovskými nemovitostmi, ležícími ve Finsku. (Č. 644/35.)

(Věstník min. sprav., ročník XVII. (1935), čís. 1, str. 8.)

Kapitalisační míra úroková pro odhad nemovitostí podle ročního čistého výtěžku (výnosu) pro rok 1935 ve smyslu § 22 odhadního řádu (vl. nař. č. 100/1933 Sb. z. a n.) byla určena takto:

1. pro obvod vrchního soudu v Praze:
   a) pro statky s hospodářstvím polním na 3½ (tři a půl) ze sta,
   b) pro statky a usedlosti s lesním hospodářstvím na 3½ (tři a půl) ze sta,
   c) pro budovy bez polního nebo lesního hospodářství nebo bez průmyslového podniku na 4 (čtyři) ze sta;
2. pro obvod vrchního soudu v Brně:
   pro všechny tři skupiny shora pod 1. uvedené na 4 (čtyři) ze sta;
3. pro obvod vrchního soudu v Bratislavě:
   a) pro statky s hospodářstvím polním na 5 (pět) ze sta,
   b) pro statky a usedlosti s lesním hospodářstvím na 4 (čtyři) ze sta,
   c) pro budovy bez polního nebo lesního hospodářství nebo bez průmyslového podniku na 5 (pět) ze sta;
4. pro obvod vrchního soudu v Košicích:
   pro všechny tři skupiny shora pod 1. uvedené na 5 (pět) ze sta. (Č. 66.002/34.)

(Věstník min. sprav., ročník XVII. (1935), čís. 2, str. 21.)

Ověření podpisů na návrzích na zahájení vyrovnacího řízení — poplatková povinnost. Podle § 2, odst. 1, vyr. ř. musí dlužníkův podpis na jeho návrhu na zahájení vyrovnacího řízení, býti ověřen soudem nebo (veřejným) notářem, není-li dlužník zastoupen advokátem.

Podle pol. 9 c) sazby soudních poplatků č. 151/1931 Sb. z. a n., v zemích Slovenské a Podkarpatoruské podle pol. 1 c) sazebníku k zákonu č. 120/1931 Sb. z. a n., jsou tyto návrhy

prosty poplatku. Toto osvobození vztahuje se podle výnosu ministerstva financí ze dne 19. prosince 1933, č. 141.989, i na ověřovací doložky. (Č. 63.126/33.)

(Věstník min. sprav., ročník XVI. (1934), čís. 1, str. 2.)

Opis trhových smluv při podpoře stavebního ruchu — ověřovací poplatky. Podle výnosu ministerstva financí ze dne 4. dubna 1934 č. 28.833/34-V/16, podléhá ověření opisu trhových smluv, které jsou obce, veřejnoprávní korporace a obecně prospěšná družstva jakožto stavebníci povinny připojit pro ministerstvo sociální péče k žádosti za vklad převodu práva vlastnického k budově stavěné s podporou státu podle zákonů o stavebním ruchu na osoby, pro které byly domy stavěny, poplatku 3 Kč za každý arch podle sazební položky 58/2 písm. c) popl. zál. a podle saz. pol. 49/69, č. 3 popl. pravidel. (Č. 19.070/34.)

(Věstník min. sprav., roč. XVI., č. 6, str. 118.)

Výnos ministerstva spravedlnosti ze dne 25. února 1935, č. 9172, o poplatcích za uveřejňování soudních vyhlášek v umořovacím řízení. Podle § 10, odst. 3. zák. ze dne 11. prosince 1934, č. 250 Sb. z. a n., o umořování listin, určují poplatky za uveřejňování soudních vyhlášek v Oznamovateli umořovaných a ztracených listin, který je připojen k Ústřednímu Oznamovateli, vydávanému ministerstvem spravedlnosti (§ 2 vlád. nař. ze dne 22. února 1935, č. 30 Sb. z. a n.) takto:

a) při listinách nominální hodnoty do 500 Kč včetně za kus . . . . . 2 Kč,
b) při listinách nominální hodnoty přes 500 Kč do 5000 Kč včetně za kus . . . . . 3 Kč,
c) při listinách nominální hodnoty přes 5000 Kč za kus 5 Kč,
d) při listinách bez nominální hodnoty . . . . . 2 Kč.

Sazby tyto platí bez ohledu na to, jak dlouho se bude vyhláška uveřejňovati.

(Věstník min. sprav., čís. 4 z r. 1935, str. 63.)

Švýcarsko — vzájemnost ve věcech pozůstalostních. O pozůstalostech cizinců ve Švýcarsku platí obdobně ustanovení čl. 22 a 23 švýcarského zákona z 25. června 1891 o civilně-právních vztazích osob ve Švýcarsku usazených a osob, které se tam zdržují. Podle těchto předpisů řídí se švýcarské právo ve věcech pozůstalostních posledním stálým bydlištěm zůstavitele bez ohledu na místo úmrtí. Podle čl. 22, odst. 2. cit. zák., se však připouští, aby buď posledním pořízením nebo ve smlouvě dědické bylo vyhrazeno, že projednání pozůstalosti má se státi podle právního řádu domovského státu zůstavitelova. Projednání pozůstalosti vztahuje se pak vždy na celé pozůstalostní jmění. Pojem »bydliště« jest stanoven čl. 23 švýcarského obč. zák. a jest v tom místě, kde se dotčená osoba zdržuje v úmyslu trvale tam zůstati. Výslovně stanoví švýcarské právo, že nikdo nesmí míti několik bydlišť.

Podle těchto předpisů projednávají švýcarské soudy resp. úřady pozůstalost ať movitou či nemovitou po československých příslušnících, kteří měli své poslední bydliště ve Švýcarsku, bez ohledu na místo, kde zemřeli, a to podle švýcarského práva, leda že by v poslední vůli nebo ve smlouvě dědické bylo ustanoveno, že projednání pozůstalosti má se státi podle práva československého. Tato příslušnost švýcarských soudů se však nevztahuje na pozůstalost ať movitou či nemovitou po československých příslušnících, kteří neměli ve Švýcarsku stálého bydliště v době úmrtí, i když zemřeli ve Švýcarsku. Projednání této pozůstalosti by bylo přenecháno onomu státu, kde zůstavitel měl své poslední trvalé bydliště.

O tom se soudy zpravují se zřetelem na vzájemnost podle § 23 resp. pat. a § 8 zák. čl. XVI/1894.

Sdělení čís. 36/1924 se tímto mění. (Č. 5580/35.)

(Věstník min. sprav. z r. 1935, č. 4, str. 72.)

Knihy redakci zaslané.

JUDr. Kazimír Čakrt: Základní pojmy obecného finančního práva. Kritická studie. Vyšlo ve Sbírce spisů právnických a národohospodářských jako sv. LXXII., nákladem »Orbis«, Praha-Brno, 1934. Stran I—VIII, 1—145. Cena 25 Kč.

Normativní škola, jejíž ryzí metodě právnického poznávání se podařilo očistiti právní teorii od cizích příměšků a tak dopracovati se systému, kterého možno použíti pro jednotné poznání právních řádů všech dob, pokračuje pilně i úspěšně na této záslužné práci. Z posledních prací příslušníků této školy zaujímá Čakrtova kritická studie významné místo. Pracovati metodou ryzí nauky právní právě v tak ožehavém oboru, jakým právo finanční pro svůj vztah k veřejnému hospodářství jest, nebylo zajisté lehké. Autor se proto předem vypořádal se základním rozdílem mezi finančním právem a finanční vědou; kdežto tato »zjišťuje, co jest subjektem veřejného hospodářství chtěno«, ono »zjišťuje, co jest podle norem finančně-právních povinováno«, jeho úkolem je především napomáhati interpretaci.

Kniha je rozdělena na 11 kapitol. Po úvodě (kap. I.) věnuje se autor v kap. II. vymezení pojmu finančního a berního práva (o toto hlavně autoru běží). Vychází ze správného předpokladu, že pojem berního práva je pojmem systematickým, s'oužíc přehlednému třídění obsahu norem empirického právního řádu. Vyvrací nedostatečnost obvyklého způsobu rozdělování empirického právního řádu podle úkolů státní politiky (účelu), jemuž představuje berní právo cnu součást ze souboru norem, normujících příjmové hospodářství státu, která upravuje vybírání veřejných dávek, pro jeho nepřehlednost, poukazuje na nevhodnost upotřebiti jako kriteria vynutitelnosti veřejných dávek státní mocí neb jejich všeobecnosti (ve formulaci Mayerově), odmítá názor (Blumenste'n), jemuž je východiskem pojmu daně územní výsost. Dovozuje dále, že ani obsahová systematika, vycházející z relace existence majetkového pramene jakožto typické podmiňující skutkové podstaty k povinnosti placení veřejné dávky, pro synkretickou povahu definicí veřejných dávek nevyhovuje a dochází proto k formálně-právnímu vymezení pojmu berního práva, jež definuje jako »soubor norem, jež mají aplikovati berní správní orgány ve své specifické kompetenci« (str. 17). Správně zdůrazněno, že běží o kompetenci specifickou a aplikac'; tedy o normy, které berní orgány výhradně jsou kompetentní aplikovati, čímž se zachovává hierarchie stejnorodých norem. Při tom neopomenul autor vypořádati se i s nezbytnou otázkou kvalifikace berního orgánu, který je nu součástí souboru orgánů, jež spojeny jsou organisační jednotou pramenící z derogační způsobilosti. V dalším obírá se systemisací obsahu berně-právních norem, podávaje na str. 28 konstrukci berní normy platební, vycházející z relačních koordinant — existence majetkového pramene jako podmiňující skutečnosti a placení veřejné dávky jako povinnosti —, a berní normy kontrolní, která normuje za určitých okolností povinnost určitého subjektu přispěti ke kontrole berního orgánu. Kapitolu tuto ukončuje úvahami o berním právu materiálním a formálním, o poměru berního práva k právu správnímu (vystupuje tu proti slučování obou, jak by k tomu svádělo hledisko účelové) a k právu soukromému (partie pro praktika velmi instruktivní). — V kap. III. (Přímé a nepřímé daně. — Berní řízení) podrobuje autor kritice obvyklé rozeznávání daní přímých a nepřímých a daní přímo placených a úřadem ukládaných; kapitola tato svědčí i o historické a národohospodářské erudici autorově. Správně vystihuje (str. 45), že pro rozdělení na daně přímé a nepřímé jest rozhodným obsah řízení, jež konkretisuje berní platební povinnost: u daní přímých určuje úřad závazně vyměřovací základ, u nepřímých dán je týž určitými kvalitami přirozenými. Autorovo vytříbené hledisko vysvítá hlavně v kap. IV. (Poměr mezi státem a poplatníkem.)

V prvním oddílu této kapitoly podrobuje autor kritice velmi scerné konstrukce poměru mezi státem a poplatníkem, ideologi t. zv. mocenskou a t. zv. obligační; správně dovozuje, že obě teorie tvrdí vlastně samozřejmost, pokud totiž teorie obligační mluví o tom, že poplatník je tedy povinen daň p'atit, a teorie mocenská o tom, že stát je oprávněn placení daně uložit, v čemž má býti vyjádřeno uznání platnosti určitého právního řádu (str. 57). Stejně je neplodné rekurování obligační teorie k t. zv. »subjektivním právům« poplatníků, pro která prý nemůže finanční orgán uložiti větší daň, než mu dovoluje zákon; autor jako stoupenec normologického směru uvádí správné vysvětlení, vycházející ze samozřejmého vztahu obecné normy ke konkrétnější. Podávaje pak ještě kritiku Schneidrova »Das Abgabengewaltverhältnis«, dokazuje, že ovšem ani mocenská teorie nemůže otázku juristicky konstruovati. Autorovy úvahy předvádějí názorně synkretismus běžných daňových teorií a jejich naprosté neuvědomění momentu delegace k vydávání norem, v němž nutno hledati jádro řešení. — Další kapitoly (V. Poplatník — VI. Vyměření daně, repartice daně, paušalování daně, daňové dohody — VII. Předmět daně a podmínka berní povinnosti; vyměřovací základ. Třídní daň. Preiudicialita v berním řízení — VIII. Sazba daně. Sazební stupnice — IX. Čas a místo — X. Daňová osvobození a úlevy — XI. Zánik berní platební povinnosti; exekuce) obsahují rovněž detailní úvahy o základních pojmech finančně (berně)-právních, jež autor konstruuje